

Lynglodder kun andrage 6,400 Kr., og at det jo ikke angaar Husmænd alene, men baade Gaardmænd og Husmænd tilsammen, saa jeg synes nok, at der ogsaa kunde være en Repræsentant for alle de andre, naar der indstilles 2 fra Husmændene, skønt deres Afgifter kun udgøre en Fjerdedel. Men det vil jeg ganske overlade til den højtærede Finansminister at bestemme, om der skal flere Medlemmer end de 2, som de bornholmske Arvefæstehusmænd ønske at indsætte, i den nævnte Kommission, der skal behandle samtlige Arvefæsteafgifter.

K. M. Klausen: Den højtærede Finansminister vilde gøre gældende, og deri kan han naturligvis have Ret, at disse Arvefæsteafgifter ere en privat Ret. Maa-ske kan man kalde dem en privat Uret, idet det oplyses, at man har lokket og truet Folk til at betale saa store Afgifter, som her er Tale om. Jeg kan ikke komme bort fra, at naar Staten har begaaet en saadan Uret, er det dens Pligt at gøre denne Uret god igen. Nu siger den ærede Minister, at Staten skal ikke yde Erstatning til Folk, der ingen Uret have lidt. Han vil nemlig gøre gældende, at det ikke er de Folk, som nu ere i Besiddelse af disse Ejendomme, der have lidt Uret, men at det er deres Forgængere, maaske deres Bedstefædre. Men det Princip gjorde man ikke gældende, da man talte om Tiendeloven, da gav man Erstatning til Folk, som ingen som helst Uret havde lidt. Hvis der var Tale om en Uret ved Tiendeloven, var den i alt Fald langt ældre end den, her er Tale om, idet disse Forhold ved de bornholmske Arvefæsteafgifter kun ere godt $\frac{1}{2}$ Aarhundrede gamle. Men den Gang var man villig til at aabne Statskassen og yde Erstatning til Folk, som ingen som helst Uret havde lidt.

Den højtærede Minister vil have nedsat en Kommission, og i denne Kommission skulde Husmænd have Sæde. Jeg vilde ønske, at den højtærede Minister samtidig med, at han nedsætter denne Kommission, vil fastsætte en vis Tidsfrist, indenfor hvilken den skal gøre sit Arbejde færdigt, thi ellers frygter jeg for, at denne Kommission som saa mange andre Kommissioner kan sidde i Aarevis, uden at der kommer noget ud af Sagen.

Jeg skal overfor det ærede Medlem for Rønne (Blem) udtale, naar han takker os, fordi vi have holdt paa dette Forslag, at det er noget, vi have gjort hele Tiden, og vi have gjort det saa meget mere, som

vi have været med til at fremkalde dette Forslag, thi da det ærede Medlem for Rønne først fremsatte sin Tanke i Folketinget om en Kommission, fraraadede vi den og sagde: Lad os hellere faa et Lovforslag om denne Sag. Det er altsaa en gammelkendt Ting, og det er kun naturligt, at vi ville holde paa Forslaget til det yderste, og at vi nu gerne se det gennemført. Vi beklage naturligvis, at det ærede Medlem paa et vist Tidspunkt forlod os, ligesom forskød sit eget Barn, men det glæder os, at han nu atter har anerkendt Barnet og atter vil være med til at føre Forslaget igennem. Der gaar et Slags Sagnovre paa Bornholm om, at det ærede Medlem for Rønne er en saa umaadelig mægtig Mand her i Folketinget, at Bornholmerne vilde være meget ilde stædte, hvis han ikke var nærværende i Tinget. Nu ville vi i Dag kunne faa at se, hvor stor den Indflydelse er, som det ærede Medlem for Rønne har. Nu skulle vi altsaa se, hvor mange han er i Stand til at drage over paa sin Side angaaende dette Lovforslag.

Jeg skal støtte den Henstilling, som blev fremsat af det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (Poul Christensen) til vor højtærede Formand om, at Afstemningen maa blive indrettet saaledes, at vi kunne komme til at stemme over selve Lovforslaget, det vilde dog have sin store Betydning, at se en saadan Afstemning, og naar vi gaa ud fra den store Indflydelse, som det ærede Medlem for Rønne har, har jeg det bedste Haab om, at dette Lovforslag vil blive vedtaget. Det vilde sikkert være den bedste anbefaling for disse bornholmske Arvefæstere, at Folketinget havde vedtaget dette Lovforslag. Vi kunne naturligvis ikke vente at faa Forslaget ophøjet til Lov i denne Samling, thi det har haft den mærkelige Skæbne altid at komme bagefter, der har aldrig været Tid til at faa det færdigt. I Fjor var der ikke en Gang Tid til at afgive Betænkning om det. I Aar kom Lovforslaget ganske vist frem i Oktober Maaned, men det er først nu lige i den aller-sidste Stund, det er kommet frem igen. Om dette er noget, der er sket med Villie, eller det er uheldig sammenstødende Omstændigheder, der have bevirket det, skal jeg ikke udtale mig om. Det er ogsaa underligt, at i Fjor, da Lovforslaget kom frem, var der ikke Tale om nogen Kommission, da skulde Lovforslaget staa alene. I og for sig blev det vel modtaget fra mange Sider her i Folketinget, men alli-